समाचार
एडीबी नेपालबाट

www.adb.org/nrm
adbnrm@adb.org

एसियाली विकास बैंक (एडीबी) को नेपाल आवासीय
नियोगले प्रकाशित गर्ने त्रैमासिक समाचारपत्र

श्रावण, २०६४

एडीबीको राष्ट्रिय कार्यक्रमका लागि साझेदारहरूसँग परामर्श

एसियाली विकास बैंक (एडीबी) को राष्ट्रिय कार्यक्रम टोलीले सन् २००८-२०१० का लागि प्रस्तावित सहायता कार्यक्रमका सम्बन्धमा सरकार, निजी क्षेत्रका संस्था, नागरिक समाज तथा अन्य विकास साझेदारहरूसँग २०६४ वैशाख ४ देखि १६ गतेसम्म परामर्श गऱ्यो ।

टोलीले पछिल्लो समय नेपालमा भएका राजनीतिक, आर्थिक तथा सामाजिक विकासहरू र त्यसले एडीबीका कार्यक्रममा पार्नसक्ने प्रभावको समीक्षा गर्नुका साथै द्वन्द्वपछिको पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापनामा सरकारको प्रयासबारे छलफल गरेको थियो । उक्त अवसरमा २००८-२०१० का लागि ऋण तथा प्राविधिक सहायता कार्यक्रम र प्राथमिकताप्राप्त क्षेत्रमा सहमति भयो । टोलीले सरकारसँगका केही महत्वपूर्ण क्षेत्रगत तथा कार्यक्रमको कार्य-सम्पादनसँग सम्बन्धित मुद्दाहरूमा पनि छलफल गऱ्यो ।

टोलीले अन्य विकास साझेदारहरूसँग भेटेर उनीहरूबाट भइरहेको प्रयास र सहकार्यको अवसर बारे परामर्श गर्नुका साथै गैर-सरकारी संस्था तथा नागरिक समाजसँग एडीबीका कार्यक्रमहरूबारे छलफल गरेको थियो ।

एडीबीको दक्षिण एसिया विभागका उप-महानिर्देशक सुल्तान हफिज रहमान र एडीबी नेपाल आवासीय नियोगका राष्ट्रिय निर्देशक पल हाइटेन्स टोलीमा सहभागी हुनुहुन्थ्यो । नेपालमा रहँदा श्री रहमानले उपक्षेत्रीय समन्वयका लागि सरकार र दक्षिण एसिया क्षेत्रीय सहयोग संगठन (सार्क) सँग पनि छलफल गर्नुभयो । ■

नागरिक समाजसँग परामर्श विभिन्न गैर-सरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरू एडीबीको राष्ट्रिय कार्यक्रम टोलीसँग आफ्नो विचार व्यक्त गर्दै ।

नेपालका लागि नयाँ राष्ट्रिय निर्देशक नियुक्त

पल जे. हाइटेन्स एडीबीको नेपाल आवासीय नियोगका राष्ट्रिय निर्देशक नियुक्त हुनुभएको छ । उहाँले २०६४ जेठ १ मा आफ्नो कार्यभार सम्हाल्नुभयो ।

पल जे. हाइटेन्स

राष्ट्रिय निर्देशकका रुपमा श्री हाइटेन्सले एडीबीद्वारा नेपालमा सञ्चालित सम्पूर्ण काम-कारबाहीहरू हेर्नुहुनेछ । उहाँले राष्ट्रिय रणनीति, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र क्षेत्रीय समन्वयका कार्यहरूमा नेपाल आवासीय नियोगको नेतृत्व गर्नुहुनेछ। नेपाललाई प्रदान गरिने ऋण सहायताको तर्जुमामा उहाँ र नियोगका अन्य कर्मचारीले प्रधान कार्यालयलाई सहयोग गर्नेछन् । सरकारसँग नीतिगत संवादमा सामेल हुनु, विकास नियोगहरूसँग सहयोग एकरुपताका लागि छलफल गर्नु, नागरिक समाज तथा निजी क्षेत्रका संस्थाहरूसँग सम्बन्ध सुदृढ तुल्याउनु पनि उहाँको जिम्मेवारीभित्र पर्छ ।

यसअघि श्री हाइटेन्स एडीबीको दक्षिण एसिया विभागमा प्रमुख कृषि अर्थशास्त्री हुनुहुन्थ्यो । उहाँले उक्त पदमा रहेर दक्षिण एसियाली मुलुकहरूमा ग्रामीण विकासका आयोजना तयार पार्ने जिम्मेवारी सम्हाल्नुभएको थियो । यसमा श्रीलंकाको तटीय सामुदायिक विकास आयोजना र भारतको ग्रामीण कर्जा सहकारी सुधार कार्यक्रमसमेत पर्छन् । उहाँले अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको विभिन्न पदमा रहेर ११ वर्ष काम गर्नुभयो । उहाँ जनवादी गणतन्त्र चीन र इन्डोनेसियाका लागि कोषका आवासीय प्रतिनिधि र कोषको अफ्रिकी विभागका सहायक महाशाखा प्रमुख रहिसक्नुभएको छ ।

श्री हाइटेन्सले स्ट्यानफोर्ड विश्वविद्यालयबाट विकास अर्थशास्त्रमा स्नातकोत्तर तथा विद्यावारिधी गर्नुका साथै शिकागो विश्वविद्यालयबाट अर्थशास्त्रमा स्नातक उपाधि हासिल गर्नुभएको छ । सन् १९८७ मा स्ट्यानफोर्ड विश्वविद्यालयको पोष्ट डक्टोरल अनुसन्धानकर्ताका रुपमा उहाँले इन्डोनेसियाबाट काम सुरु गर्नुभएको हो । एडीबीमा उहाँको प्रवेश सन् १९९० मा भएको थियो । पछि १९९३ मा उहाँ अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषमा आबद्ध हुनुभयो । सन् २००३ मा उहाँ फेरि एडीबीको दक्षिण एसिया विभागमा फर्कनुभयो । ■

एडीबीको ४० औं वार्षिक बैठक सम्पन्न

एसियाली विकास बैंक (एडीबी) बोर्ड अफ गभर्नर्सको ४० औं वार्षिक बैठक २०६४ वैशाख २४ गते सम्पन्न भयो । एडीबीका अध्यक्ष हारूहिको कुरोदाले एसियाको बदलिंदो परिवेशमा यो संस्था कसरी अघि बढ्नुपर्छ भनी महत्वपूर्ण सुझावहरू प्राप्त भएकोमा बैठकको तारिफ गर्नुभयो ।

'यो बैठक अविश्मरणीय र सफल भएको छ', श्री कुरोदाले बैठकको अन्तिम व्यापार सत्र समापनपछि गभर्नरहरूलाई सम्बोधन गर्दै भन्नुभयो- 'एडीबीका संस्थापकहरूले देखेको सपनालाई मूर्तरुप दिनमा हामी कुन हदसम्म सफल भएका छौं भन्ने कुरा बैठकका विभिन्न कार्यक्रम तथा छलफलहरूले देखाएको छ । आगामी दिनमा हाम्रो अगाडि रहेका चुनौती र अवसरहरू पहिचान गर्न पनि हामी सफल भएका छौं ।'

प्रभावशाली व्यक्तिहरूको समूहद्वारा तयार पारिएको प्रतिवेदनलाई गभर्नरहरूले प्रशंसा गरेको श्री कुरोदाले उल्लेख गर्नुभयो । एसिया तथा प्रशान्त क्षेत्रका चुनौती र त्यसको समाधानका लागि एडीबीको दीर्घकालिन भूमिकाबारे सुझाव दिन गत वर्ष कुरोदाले उक्त स्वतन्त्र समूह गठन गर्नुभएको थियो *(यससम्बन्धी विवरण पृष्ठ ३ मा पनि छ)* ।

'यस प्रतिवेदनमा गरिबी निवारणमा ध्यान दिंदै नयाँ चुनौतीहरू सामना गर्न एडीबीले जोड दिनुपर्ने विषयमाथि छलफल गरिएको छ', उहाँले भन्नुभयो ।

एडीबीले आन्तरिक तथा बाह्य परामर्शद्वारा तयार पारेको सन् २०१५ सम्मको दीर्घकालिन रणनीतिक संरचनाको समीक्षाका लागि उक्त प्रतिवेदनले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने उहाँले बताउनुभयो ।

श्री कुरोदाले प्रदूषणमुक्त र दीगो विकासमा सहयोग गर्न एडीबीका गभर्नरहरूले देखाएको प्रतिबद्धताप्रति सन्तुष्टि व्यक्त गर्नुभयो । 'यस क्षेत्रको आर्थिक वृद्धि दीगो हुनुपर्नेमा गभर्नरहरू सहमत छन्', उहाँले भन्नुभयो, 'यस क्षेत्रको आर्थिक वृद्धिले ग्रिनहाउस ग्यास निष्कासनमा योगदान गर्ने भएकाले यसलाई रोक्न प्रदूषणमुक्त र बढी प्रभावकारी ऊर्जाको प्रयोग तथा वैकल्पिक ऊर्जाका स्रोतहरूमा सहयोग तथा लगानी बढाउनुपर्नेमा पनि उहाँहरूको सहमति रहेको छ ।'

अध्यक्ष कुरोदाले एडीबीको क्षेत्रीय सहयोग तथा एकीकृत रणनीतिका लागि प्राप्त सहयोगको पनि प्रशंसा गर्नुभयो । 'अल्पविकसित मुलुकहरूले विश्व अर्थतन्त्रको लाभ हासिल गर्न सकुन् भनी हामी क्षेत्रीय सहयोग तथा एकताका लागि बढी क्रियाशील भूमिका निर्वाह गर्न प्रतिबद्ध छौं', उहाँले भन्नुभयो ।

जापानको क्योटोमा चारदिन चलेको वार्षिक बैठकमा मन्त्री, लगानीकर्ता, बौद्धिक वर्ग, सञ्चार कर्मी र अन्तर्राष्ट्रिय संस्था तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधिसहित २ हजार ५ सयभन्दा बढी सहभागी थिए । एडीबी सदस्य राष्ट्रका गभर्नरहरूले वार्षिक बैठकमार्फत् एडीबीलाई प्रशासनिक, वित्तीय तथा कार्यगत दिशानिर्देश प्रदान गर्छन् ।

वार्षिक बैठक एडीबी अध्यक्ष कुरोदा क्योटोमा आयोजित एडीबी बोर्ड अफ गभर्नर्सको ४० औं वार्षिक बैठकको उद्घाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै ।

बैठकमा तीनवटा व्यापार सत्रका अतिरिक्त सफा ऊर्जा, आर्थिक संकटको १० वर्षपछि एसिया, एसियामा वृद्धहरूको बढ्दो संख्या, संक्रमणकालीन अवस्थामा रहेको विश्व अर्थतन्त्र, क्षेत्रीय सहयोग तथा एकता र शहरीकरणलगायत विषयमा गोष्ठीसमेत सञ्चालन गरिएको थियो ।

एडीबीको ४१ औं वार्षिक बैठक सन् २००८ मे ५-६ मा मेड्रिडमा हुनेछ । ■

एडीबीको सहायताप्राप्त तीन आयोजनालाई उत्कृष्ट आयोजना व्यवस्थापन अवार्ड

एडीबीको सहायतामा सञ्चालित तीनवटा आयोजनाले नेपाल आवासीय नियोगद्वारा प्रदान गरिने उत्कृष्ट आयोजना व्यवस्थापन पुरस्कार प्राप्त गऱ्यो ।

उत्कृष्ट कार्य-सम्पादन एडीबीको सहायताप्राप्त आयोजनाका प्रतिनिधिहरूले नियोगका राष्ट्रिय निर्देशक पल हाइटेन्स (बीचमा) र अर्थसचिव विद्याधर मल्लिक (दायाँबाट दोस्रो) बाट उत्कृष्ट व्यवस्थापन पुरस्कार प्राप्त गरे ।

यही जेठ ११ गते नियोगमा आयोजित समारोहमा अर्थसचिव विद्याधर मल्लिकले विजेता आयोजना समूहका प्रतिनिधिहरू—बाली विविधीकरण आयोजनाका संयोजक टेकबहादुर बम, साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र आयोजनाका प्रबन्धक हरिप्रसाद शर्मा र सडक सञ्जाल विकास आयोजनाका आयोजना निर्देशक प्रकाश शाहलाई अवार्ड प्रदान गर्नुभएको थियो ।

बाली विविधीकरण आयोजनाले नेपालमा सबभन्दा बढी गरिबी रहेको मध्य-पश्चिम तथा सुदूर-पश्चिम क्षेत्रमा सहायक बाली उत्पादन र बजार व्यवस्थापनलाई प्रबर्द्धन गरेर ग्रामीण जनसंख्याको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउने उद्देश्य लिएको छ । यसले २ सय ५ पकेट क्षेत्रको २१ हजार १ सय ६ क्षेत्रफलमा विविध बाली खेती गर्न सहयोग गरिरहेको छ ।

साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र आयोजनाले औसत १८ हजार जनसंख्या भएका २९ साना शहरहरूमा खानेपानी आपूर्ति, ढल निकास तथा सरसफाई सुविधा उपलब्ध गराउन सरकारलाई सहयोग गरिरहेको छ ।

सडक सञ्जाल विकास आयोजनाले पूर्व-पश्चिम राजमार्ग र अन्य रणनीतिक तथा महत्वपूर्ण सडकहरूको निर्माण तथा मर्मतसम्भार गरेर ग्रामीण क्षेत्र र सडक नपुगेका जिल्ला सदरमुकामसम्म पहुँच स्थापित गर्नुका साथै प्रभावकारी राष्ट्रिय सडक सञ्जालको विकासमा मद्दत गर्नेछ ।

'कार्य-सम्पादन र विकास लक्ष्यमा हासिल उपलब्धिका दृष्टिले गत वर्ष बढी उत्पादनमूलक रह्यो', नियोगका राष्ट्रिय निर्देशक पल जे. हाइटेन्सले पुरस्कार समारोहमा भन्नुभयो- 'आयोजना समूहले अपेक्षित प्रतिफल हासिल गर्नमा पुऱ्याएको योगदानको हामी कदर गर्छौं ।' ■

एडीबी र एसियाको चुनौतीमा नेपालको स्थान

नेपालका लागि एडीबीका गभर्नर तथा अर्थमन्त्री डा. रामशरण महतले एडीबीको ४० औं वार्षिक बैठकमा गर्नुभएको सम्बोधन तल दिइएको छ :

एसियाका केही ठूला देशहरूले पछिल्ला वर्ष हासिल गरेको आर्थिक वृद्धि अन्य महादेशका लागि ईर्ष्याको विषय बनेको छ । यो आर्थिक वृद्धि खासगरी आधुनिक क्षेत्र र यथार्थ परक ज्ञानबाट प्राप्त भएकाले स्वस्थ र आर्थिक झट्काहरू सहनसक्ने किसिमको छ । केही वर्षभित्र अत्यधिक जनसंख्या भएका थुप्रै मुलुकहरू चरम गरिबीबाट बाहिर आउन सफल हुनेछन् । तैपनि एसियामा अझै केही यस्ता क्षेत्र छन्, जहाँ गरिबी व्याप्त छ र मान्छेहरू आधुनिक सुविधाविहीन पुरातन अवस्थामा बसोबास गरिरहेका छन् । गरिबी निवारणको यो भयावह चुनौतीलाई सम्बोधन गर्न एडीबीले आफ्ना विकासोन्मुख सदस्य राष्ट्रहरूलाई थप सहुलियतपूर्ण दरमा स्रोत साधन उपलब्ध गराउने क्रम जारी राख्नुपर्छ । यस सन्दर्भमा एडीबीका द्विपक्षीय दाताहरूले एसियाली विकास कोषमा ठूलो परिमाणको सहायताको प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुपर्छ ।

एडीबीले एसियाको विकासका लागि यी दुई किसिमका एकदमै विपरीत अवस्थालाई मध्यनजर राखेर अघि बढ्नुपरेको छ र यो सानो चुनौती होइन । हाम्रो विचारमा अध्यक्ष कुरोदाले एसिया तथा प्रशान्त क्षेत्रको भावी कार्यदिशाका लागि सल्लाह र सुझाव लिन प्रभावशाली व्यक्तिहरूको समूह बनाएर अत्यन्त सही काम गर्नुभएको छ ।

गरिबीविरुद्धको हाम्रो संघर्षमा पूर्वाधारको अवरोधले सबभन्दा ठूलो समस्या सिर्जना गरेको छ । मध्यम आय भएका देशहरूका लागि यो पनि चासोको विषय हुनेछ । पूर्वाधारको अवरोध भन्नाले भौतिक पूर्वाधारमात्र होइन, वित्तीय पूर्वाधार पनि हो । यसैगरी, देशभित्र र देशहरूबीचको बढ्दो असमानताले आर्थिक वृद्धिमा मात्र असर पारेको छैन, दुःख र द्वन्द्वलाई पनि बढावा दिएको छ । यस परिप्रेक्ष्यमा हामी प्रभावशाली व्यक्तिहरूको समूहद्वारा प्रस्तावित तीन परिपूरक रणनीतिक दिशामा सहमत भएका छौं— गरिबी निवारणबाट समावेशी आर्थिक वृद्धिसम्म, आर्थिक वृद्धिदेखि वातावरणीय रुपमा दीगो वृद्धिसम्म र राष्ट्रियदेखि क्षेत्रीय तथा विश्वव्यापी प्राथमिकतासम्म ।

तर, वातावरणीय चासोको विषयलाई अल्पविकसित मुलुकहरूमा पूर्वाधार आयोजनाको कार्यान्वयन अवरुद्ध हुनेगरी वा त्यसको लागत बढ्नेगरी बढाइचढाइ गर्नु हुँदैन भन्नेमा हामी जोड दिन चाहन्छौं। अति पुरातन र दयनीय अवस्थामा बाँचिरहेका व्यक्तिसम्म पुग्न हामीले केही हदसम्म अल्पकालिन वातावरणीय मूल्य चुकाउन तयार हुनुपर्छ ।

अब म आफ्नै देशको कुरा गर्न चाहन्छु। झन्डै एक दशक लामो सशस्त्र द्वन्द्वपछि नेपालमा सुरु भएको शान्ति प्रक्रिया सही दिशामा अघि बढिरहेको छ । अहिलेको समावेशी सरकारले संविधान सभाको निर्वाचन गराएर नयाँ संविधानको मस्यौदा तयार पार्ने अधिकार पाएको छ । शान्ति र भरपर्दो हुँदै गएको राजनीतिक प्रक्रियाका कारण देशमा नयाँ आशाको सञ्चार भएको छ । लगानीकर्ताहरूको विश्वास बढेको देखिन्छ । सही नीति, खुला बजार नीतिको निरन्तरता, उदारीकरण, पूर्वाधारमा बढी लगानी र बाह्य अभिमुखीकरणद्वारा हामी अन्य दक्षिण एसियाली राष्ट्रहरूको आर्थिक वृद्धिसम्म पुग्न सफल हुन्छौं भन्ने लागेको छ ।

मध्यकालिन र दीर्घकालिन उद्देश्यमा ध्यान दिने क्रममा हामीले देशको तात्कालिक आवश्यकता र जनताको चाहनालाई पनि भुलेका छैनौं । प्रत्येक वर्ष रोजगारको बजारमा आउने अस्थिर युवा जनशक्तिलाई काममा लगाउन अहिले देशलाई पर्याप्त नयाँ रोजगारका अवसरहरूको खाँचो छ । यो चुनौती पूरा गर्न हामीले तत्काल पूर्वाधारमा लगानी बढाउनुका साथै कृषिको व्यावसायिकीकरण र निजी क्षेत्रको वृद्धिका लागि अनुकूल वातावरण सिर्जना गर्नुपर्छ । संयुक्त प्रयास, क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग र एकताका माध्यमबाट यो चुनौती पूरा गर्न सफल हुन्छौं भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं । ■

एसियाको गरिबी निवारण गर्न एडीबीमा परिवर्तनको खाँचो छ : प्रतिवेदन

सन् २०२० सम्म एसिया गरिबीमाथि नाटकीय रुपले विजय हासिल गर्न सक्षम हुने र यसका लागि एडीबीले आफ्नो विकास बैंकिङको अवधारणा परिवर्तन गर्नुपर्ने कुरा केही प्रभावशाली व्यक्तिहरूको समूहले तयार पारेको अध्ययन प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ ।

एडीबीका अध्यक्ष हारुहिको कुरोदालाई एसिया तथा प्रशान्त क्षेत्रका चुनौती र एडीबीको दीर्घकालिन कार्यदिशाका सम्बन्धमा सुझाव दिन यो समूह स्वतन्त्र रुपमा गठन गरिएको हो ।

प्रतिवेदनअनुसार यस महादेशका करिब ९० प्रतिशत जनसंख्या 'मध्यमस्तरको आय' भएका देशमा बसोबास गर्नेछन् र यहाँको क्षेत्रीय अर्थतन्त्रले संसारको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जीडीपी) मा ४५ प्रतिशत तथा विश्व व्यापारको ३५ प्रतिशत हिस्सा ओगट्नेछ ।

प्रतिवेदनले एडीबीलाई यस क्षेत्रमा निरन्तर रुपले विकास सहायता उपलब्ध गराउनुपर्ने संस्थाका रुपमा लिएको छ ।

प्रतिवेदनले एसियामा विकास बैंकिङको नयाँ अवधारणा अपनाउनुपर्ने सुझाव दिएको छ, जसले परम्परागत अवधारणाभन्दा अघि बढेर बाह्य स्रोत-साधनको हस्तान्तरणमा जोड दिनेछ । प्रतिवेदनले एडीबीलाई यस क्षेत्रमा निरन्तर रुपले विकास सहायता उपलब्ध गराउनुपर्ने संस्थाका रुपमा लिएको छ ।

'एसियाको द्रुततर परिवर्तनमा आफ्नो नयाँ भूमिकालाई राम्ररी निर्वाह गर्नुका साथै यस क्षेत्रको विकास आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न एडीबीले अहिलेदेखि सन् २०२० सम्म आफूमा अपार परिवर्तन ल्याउनुपर्छ र विकास बैंकिङको नयाँ अवधारणा अपनाउनुपर्छ', संयुक्त राष्ट्र संघीय व्यापार तथा विकास सम्मेलनका महासचिव तथा समूहका अध्यक्ष सुपाचाई पानिच्पाकडीले भन्नुभयो ।

प्रतिवेदनले 'नयाँ एडीबी' बढी निर्दिष्ट तथा प्रभावकारी हुनुपर्ने र निम्न तीन रणनीतिक दिशा अपनाउनुपर्ने सुझाव दिएको छ : १) चरम गरिबीविरुद्ध संघर्षदेखि उच्च र बढी समावेशी आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न सहयोग गर्नु, २) आर्थिक वृद्धिदेखि वातावरणीय रुपमा दीगो वृद्धि हासिल गर्नु, र ३) प्राथमिक रुपमा राष्ट्रिय कार्यक्रमदेखि क्षेत्रीय र अन्ततः विश्वव्यापी कार्यक्रममा जोड दिनु । ■

नेपाल आवासीय नियोगका कार्यक्रमहरू

नेपाल आवासीय नियोगले सन् २००७ को दोस्रो त्रैमासिकमा विभिन्न कार्यशाला तथा गोष्ठीहरू आयोजना गर्नुका साथै केही गोष्ठीमा भाग लिएको थियो ।

२०६३ चैत २०, ग्रामीण पूर्वाधार पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना लगानी योजनासम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यशाला । राष्ट्रिय योजना आयोगले एडीबीको सहयोगमा राजधानीमा आयोजना गरेको उक्त कार्यशालामा उच्चस्तरीय सरकारी अधिकारी तथा विकास साझेदारहरू सहभागी थिए । कार्यशालामा ग्रामीण पूर्वाधार पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना लगानी योजना, स्थानीय विकास मन्त्रालयको रणनीतिक कार्य योजना र एडीबीको प्राविधिक सहायतामा तयार भइरहेको ग्रामीण पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना क्षेत्र विकास कार्यक्रमको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमाथि छलफल भयो ।

चैत २६, नेपालको निजामति सेवामा ट्रेड युनियन– निजामति सेवामा तिनको प्रभाव विश्लेषण र भावी भूमिकाको सुझाव । नियोगका प्रशिक्षार्थी कर्मचारी अनुप शर्माले आफ्नो प्रस्तुतिमा निजामति सेवाको कार्य-सम्पादनमा ट्रेड युनियनको भूमिका र निजामति सेवा ऐनको ट्रेड युनियनसम्बन्धी प्रावधानमा प्रस्तावित संशोधनले पार्ने प्रभावको विश्लेषण गर्नुभयो । ट्रेड युनियनको योगदान कसरी विस्तार गर्न सकिन्छ भन्नेमा उहाँले सुझावसमेत दिनुभएको थियो ।

चैत २६, ग्रामीण विकासमा उपभोक्ता समूह प्रयासको प्रभावकारिता । एडीबीका प्रशिक्षार्थी कर्मचारी तिलक आचार्यले ग्रामीण विकासमा उपभोक्ता समूह प्रयासको नतिजा र प्रभावको समीक्षा गरी सुझावहरू प्रस्तुत गर्नुभयो । उहाँले उपभोक्ता समूह प्रयासको प्रभावकारिता र सुधारका सम्बन्धमा सरकार, गैर-सरकारी संस्था (गैसस) र अन्तर्राष्ट्रिय गैससको विचार व्यक्त गर्नुभयो ।

२०६४ जेठ ३, तीन वर्षे अन्तरिम विकास योजनाको तयारीमा सहयोग । तीन वर्षे अन्तरिम विकास योजनाको तयारीमा सहयोग गर्न एडीबीको सहायतामा सञ्चालित प्राविधिक सहायता आयोजनाका टोली नेता बालगोपाल वैद्य र उपनेता किशोर झाले सरकारको अन्तरिम विकास योजनामा भएको प्रगति र भावी कार्यहरूका बारेमा नियोगका कर्मचारीहरूलाई जानकारी गराउनुभयो ।

जेठ ११, सार्वजनिक सुनुवाईको अनुभव । स्विस विकास सहयोग नियोगका उप-राष्ट्रिय निर्देशक जिनेभिव फेडरस्पिलले उहाँको संस्थाले ओखलढुंगा, रामेछाप र दोलखामा सार्वजनिक सुनुवाई आयोजना गर्दाको अनुभव सुनाउनुभयो । उहाँले विभिन्न दलहरूको सहभागिताका सन्दर्भमा सार्वजनिक सुनुवाईको संरचनाबारे अवगत गराउँदै स्थानीय स्तरका समुदायसम्म पहुँच स्थापित गर्न सार्वजनिक सुनुवाईको महत्वमा जोड दिनुभयो ।

असार ४, कानुनी पहिचान र वस्तु, सेवा तथा अवसरसम्मको पहुँचमा रहेको सम्बन्ध विषयक गोष्ठी । एडीबीका वरिष्ठ काउन्सेल क्यारोलिन जी. भ्यान्डेनावीले र राष्ट्रिय परामर्शदाता सपना मल्ल प्रधानले कानुनी पहिचान र वस्तु, सेवा तथा अवसर सम्मको पहुँचमा रहेको सम्बन्ध विषयक अध्ययनका उपलब्धिहरू प्रस्तुत गर्नुभयो। सन् २००४ मा एडीबीले बेलायत अन्तर्राष्ट्रिय विकास विभाग र नेदरल्यान्ड सरकारको लगानीमा बंगलादेश, कम्बोडिया र नेपालमा अध्ययन गर्न क्षेत्रीय प्राविधिक सहायता स्वीकृत गरेको थियो ।

उहाँहरूको प्रस्तुति जन्म दर्ता, शिक्षामा पहुँच तथा दाताहरूको सहयोगमा सञ्चालित शैक्षिक आयोजनाबीचको सम्बन्ध, साना लघु-उद्यम सञ्चालन वा सम्पत्ति दर्ता गर्न कानुनी पहिचानको महत्व, औपचारिक क्षेत्रमा रोजगारका लागि जन्म दर्ता वा

कानुनी पहिचान परामर्शदाता सपना मल्ल प्रधान (दायाँबाट पहिलो) कानुनी पहिचान र वस्तु, सेवा तथा अवसरसम्मको पहुँचमा रहेको सम्बन्ध विषयक अध्ययनका उपलब्धिहरू सुनाउँदै ।

नागरिकताले पार्ने प्रभाव, असल शासन तथा भ्रष्टाचार विरोधी विधिहरूको प्रबर्द्धनमा जन्म दर्ताको महत्व र नेपालमा व्यक्तिको परिचय खुलाउने कागजपत्रहरूको कालोबजारीमा भइरहेको वृद्धिजस्ता विषयमा केन्द्रित थियो ।

असार ५, ग्रामीण पूर्वाधार पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना लगानी योजनासम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यशाला । नेपाल आवासीय नियोग र नेपाल सरकारले उच्च सरकारी अधिकारी तथा विकास साझेदारहरूका लागि राष्ट्रिय कार्यशाला आयोजना गऱ्यो । ग्रामीण पूर्वाधार पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना लगानी योजना सरकारको तीन वर्षे अन्तरिम योजनाको एक प्रमुख अङ्गका रुपमा रहनेछ । कार्यशालामा उक्त योजना, स्थानीय विकास मन्त्रालयको रणनीतिक कार्य योजना र ग्रामीण पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना क्षेत्र विकास कार्यक्रमको प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरियो । एडीबीको प्राविधिक सहायतामा तयार भइरहेको ग्रामीण पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना क्षेत्र विकास कार्यक्रममा लगानी तथा नीतिगत सुधारहरू रहनेछन् । सन् २००६ नोभेम्बरमा शान्ति सम्झौता हस्ताक्षर भएपछि ग्रामीण पूर्वाधारको पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापनामा सहयोग गरी विकास गतिविधिलाई सुचारू गर्न यसले लचिलो कर्जा प्रवाह नीति अपनाउनेछ ।

असार १५, समावेशी नयाँ नेपालको निर्माण : प्राथमिकता तथा नीतिहरू । नियोगका वरिष्ठ कार्यक्रम अधिकृत प्रदीप तुलाचनले आफ्नो प्रस्तुतिमा शासकीय सुधारको राजनीतिक इतिहास र नेपालको द्वन्द्व, न्यून आर्थिक वृद्धि र गरिबीका कारणहरूको विश्लेषण गर्नुभयो । देशको सामाजिक सद्भाव, शान्ति र समृद्धिका लागि निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिकाको पनि उहाँले चर्चा गर्नुभयो ।

आगामी कार्यक्रमहरूको पूर्ण सूचीका लागि एडीबी, नेपाल आवासीय नियोगको वेबसाइट हेर्नुहोस् : http://www.adb.org/nrm

समाचार

नेपालबाट

एसियाली विकास बैंक (एडीबी) को नेपाल आवासीय नियोगले प्रकाशित गर्ने यस त्रैमासिक समाचारपत्रको मुख्य उद्देश्य एडीबी र उससँग आबद्ध समूहहरूबीच सूचना आदानप्रदानलाई विस्तार गराउनु हो । 'समाचार नेपालबाट' ले एडीबीका गतिविधि सम्बन्धी जानकारी दिनुका साथै नेपालमा विकासे मुद्दाबारे छलफल गर्न मञ्च उपलब्ध गराएको छ । यद्यपि यसमा प्रकाशित भएका लेखहरूले एडीबीको अधिकारिक विचार प्रवाह गरेको छ भनी अनिवार्यरूपमा भन्न सकिदैन । हामी पाठकहरूको सुझाव तथा प्रतिक्रियाको स्वागत गर्छौं ।

नेपाल आवासीय नियोग
श्रीकुञ्ज, कमलादी, वार्ड नं.३१
पोष्ट बक्स ५०१७
काठमाडौं, नेपाल ।
फोन : + ९७७ १ ४२२ ७७७९
फ्याक्स: + ९७७ १ ४२२ ५०६३
adbnrm@adb.org
www.abd.org/nm

राष्ट्रिय निर्देशक : पल जे. हाइटेन्स